

Projekt Lindrende Indsats

Udvikling af den lindrende indsats i Hæmatologisk Afdeling, Aalborg Sygehus - Et aktionsforskningsprojekt

Baggrund for projektet

I et samarbejde mellem Hæmatologisk Afdeling, Hæmatologisk Forskningsenhed og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, alle Aalborg Sygehus gennemføres et forskningsprojekt, som har fokus på at udvikle den lindrende indsats i Hæmatologisk Afdeling. Den lindrende indsats er sundhedsvæsenets mål for sikring af værdig omsorg, pleje og behandling af alle uhelbredeligt syge, døende og pårørende uanset ophold i eget hjem, plejehjem, hospital eller hospice. De sidste 10 år har der været øget fokus på at forbedre den lindrende indsats i Danmark. Udviklingen har især haft fokus på etablering af hospiceinstitutioner og udgående konsulent teams.

Med dette projekt sættes fokus på udvikling af den lindrende indsats på en hospitalsafdeling for patienter med blodkræftsygdomme. Flere forhold tyder på, at det er vigtigt indsatsområde. Der har i flere år været øgede bestræbelser på at forlænge overlevelsestiden for kræftpatienter. Der er dog fortsat en del kræftpatienter, som ikke kan helbredes. På landsplan dør der ca. 16.000 kræftpatienter hvert år. Hospitalsafdelinger er præget af effektivitet og især indrettet på at helbrede sygdomme. Det kan betyde, at uhelbredeligt syges særlige behov for lindring af sygdomssymptomer, medmenneskeligt nærvær, tid, fred og ro ikke imødekommes. Det er forbundet med særlige udfordringer for personalet at yde en kvalificeret lindrende indsats i en hospitalsafdeling, hvor den helbredende og den lindrende indsats eksisterer side om side. De to tilgange er baseret på vidt forskellige pleje- og behandlingsstrategier, som trækker personalet i mange retninger og dertil kommer, at overgangen imellem de to strategier ikke er entydige i de konkrete patientforløb. Desuden viser nationale og internationale undersøgelser, at der er et ikke-imødekommet uddannelsesbehov hos hospitalsansatte sygeplejersker og læger indenfor den lindrende indsats og en imødekommelse af personalets uddannelsesbehov tæt på den daglige praksis kan bidrage til at højne kvaliteten.

Formål med projektet

Formålet med projektet er tosidet: 1) At udvikle kvaliteten i den lindrende indsats i Hæmatologisk

Afdeling med udgangspunkt i lægers og sygeplejerskers daglige kliniske praksis i konkrete patientforløb; 2) At udvikle et forskningsbaseret modelprogram for udvikling af den lindrende indsats i hospitalsregi.

Projektets nytteværdi

Udvikling af den lindrende indsats rummer en kompleksitet af faglige problemstillinger, som kan bidrage til at udvikle personalets faglighed på flere områder, fx lindring af sygdomssymptomer smerter, kvalme, åndenød, træthed, kommunikation, redskaber og mod til at gå ind i psykologiske, sociale og eksistentielle problemstillinger, etablering af mellem menneskelige relationer, samarbejde med pårørende, koordinering af patientforløb, tværfagligt samarbejde og erfaring med udvikling og forskning. Udviklingsprogrammet forventes at have positive sideeffekter i forhold til brugertilfredshed, personaletilfredshed, afdelingens pleje- og behandlingsprofil og afdelingens fremtidige forskningsaktiviteter. Derudover udvikles et forskningsbaseret modelprogram, der kan bruges af andre hospitalsafdelinger til gavn for alle uhelbredeligt syge, døende og deres pårørende, når de er i kontakt med sygehusvæsenet i uhelbredelige sygdomsforløb.

Gennemførelse af projektet

Projektet gennemføres som et aktionsforskningsprojekt, hvor udvikling af en konkret klinisk praksis kombineres med forskning. Målet er, at forskeren anvender en videnskabelig tilgang til at studere og iværksætte ændringsprocesser i et tæt samarbejde med afdelingens personale. Projektet gennemføres i fire fortløbende faser over en periode på 2½ år:

Fase 1 Status for den lindrende indsats i hæmatologisk afdeling: Målet i fase 1 er at vurdere den nuværende lindrende indsats i hæmatologisk afdeling. Hensigten er at få en generel ide om de områder, hvor kvaliteten kan forbedres. Til det formål indsamles data med anvendelse af flere forskningsmetoder: 1) Fokusgruppeinterview med personalet; 2) Observation og samtaler med patienter, pårørende og personale i afdelingen.

Fase 2 Handlingsplanlægning: Resultater fra fase 1 fremlægges for personalet i hæmatologisk afdeling ved en startkonference. Her prioriteres udviklingsområder og der laves en overordnet plan for gennemførelsen.

Fase 3 Implementering: I denne fase arbejdes med implementering af konkrete tiltag, som kan forbedre den lindrende indsats i henhold til den overordnede plan fra startkonferencen. De aftalte tiltag og arbejdsmetoder understøttes af en forskningsbaseret monitorering baseret på løbende dataindsamling, analyse, evaluering, tilbagemelding og justering. Der afholdes undervejs korte dialogmøder med personalet og en heldags dialogkonference midtvejs. Her evalueres, justeres og planlægges nye tiltag og arbejdsmetoder med udgangspunkt i evaluering af det hidtidige forløb.

Fase 4 Evaluering: Afslutningsvis gennemføres evaluering og rapportering. Evalueringen gennemføres som en spørgeskemaundersøgelse i personalegruppen, individuelle interview med udvalgte personalemedlemmer og forskningsdata fra observationer og samtaler med patienter, pårørende og personale fra det samlede forløb.

Projektdeltagere

Patientgruppen er uhelbredeligt syge kræftpatienter, hvor helbredelse ikke er mulig. Patientens pårørende er en selvstændig målgruppe i den lindrende indsats og således også i dette projekt. Der inddrages de pårørende og/eller andre nærtstående, som patienten har defineret som sine nærmeste. Projektdeltagere er sygeplejepersonale og læger i hæmatologisk afdeling, som er involveret i den lindrende indsats. Derudover inddrages fagpersoner fra Aalborg Sygehus, som fremover ønskes involveret i den lindrende indsats i afdelingen, fx fysioterapeut, socialrådgiver, psykolog og præst.

Projektorganisering

Gennemførelse af projektet sker i et samarbejde mellem Hæmatologisk Afdeling, Hæmatologisk Forskningsenhed og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus. Projektleder og ansvarlig for gennemførelse af projektet og rapportering er Karen Marie Dalgaard, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Ledende projektsygeplejersker Lene Lundby, Hæmatologisk Forskningsenhed udfører forskningsrelaterede opgaver.

Der nedsættes en styregruppe for projektet, som består af personer fra Hæmatologisk Afdeling, som har ledelsesmæssigt ansvar - og beslutningskompetence i relation til projektet:

- Oversygeplejerske, June Korup, Hæmatologisk Afdeling
- Ledende overlæge Anne Bukh, Hæmatologisk Afdeling
- Afdelingssygeplejerske Conny Lyngholm, Hæmatologisk Dagafsnit
- Professor Hans E. Johnsen, Hæmatologisk Afdeling

Der nedsættes et Fagligt Forum bestående læger og sygeplejersker fra Hæmatologisk Afdeling, som har et særligt ansvar for gennemførelse af projektet i et tæt samarbejde med forskeren:

- Afdelingslæge Georg Thorsell, Hæmatologisk Afdeling
- Sygeplejerske, Ellen Riis, Hæmatologisk Sengeafsnit 7Vest
- Sygeplejerske, Gerda Mikkelsen, Hæmatologisk Sengeafsnit 7Vest
- Sygeplejerske, Anne Mette Skals, Hæmatologisk Dagafsnit
- Ledende projektsygeplejerske, Lene Lundby, Hæmatologisk Forskningsenhed

Eventuelle spørgsmål vedrørende projektet kan rettes til:

Karen Marie Dalgaard

Sygeplejerske, cand. scient. soc., ph.d.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje

Forskningshus, Sdr. Skovvej 15

Aalborg Sygehus

9000 Aalborg

E-mail: kmd@rn.dk

Tlf.: 99 32 69 62